

det – at selv en grundlovsændring kunne ikke ændre mit taljemål. Det er desværre så sandt, som det er sagt. Jeg ville ønske, en grundlovsændring kunne ændre ved det; det ville måske befordre min interesse for en ændring af grundloven.

Jeg vil gerne sige, at vi har i Venstre intet imod, at tjenestemænd skifter arbejdsområde. Faktisk gik jeg temmelig meget ind i den diskussion under debatten om Justitsministeriet sidste år. Vi er i høj grad tilhængere af rokade. Vi synes bare, at den måde, det sker på i øjeblikket, er lidt underlig og ikke ligner noget, der indgår i en almindelig rokade. Og jeg synes da, det er udmærket, at fru Pia Gjellerup kommer statsministeren til undsætning, men jeg er da mere interesseret i at høre statsministerens eget udsagn.

Jeg kan kun sige til hr. Behnke, at det er fuldkommen rigtigt, at ingen i Venstre vil modsætte sig, at vi engang efter år 2000 får nedsat en ny grundlovskommission. Det er klart, som det også er sagt i dag, at vi meget gerne deltager i en debat om, hvilke emner der skal tages op, og hvordan sådan en grundlov skal se ud. Men det er altså her, at vi skal blive enige mellem de store partier – det kan jeg lige så godt sige rent ud – om en sag, der kan bære igennem, før der skal nedsættes en kommission, og det ser vi ikke er tilfældet i dag.

Hans Engell (KF):

Tage Kaarsted sagde engang, at grundloven ændrer man nu engang ikke så tit og så let som en lov om smitsom kalvekastning.

Det synspunkt havde Tage Kaarsted jo ganske ret i, for ændringer af grundloven er i Danmark ingen dagligdags foreteelse, og de har traditionelt først fundet sted efter langvarige og vanskelige forhandlinger. Det er jo også en hævdvunden regel, at grundloven på én gang må afspejle det samfund, man kender på tidspunktet for grundlovens affattelse, og søge at pejle sig ind på fremtidens forfatningsmæssige behov.

Fremskridtspartiet lægger op til, at der nu bør nedsættes en grundlovskommission, som skal arbejde for en ny, revideret grundlov, og jeg skal straks tilkendegive, at Det Konservative Folkeparti har den opfattelse, at der ikke i dag er et sådant behov og det derfor ikke vil være hensigtsmæssigt at nedsætte en grundlovskommission på nuværende tidspunkt.

Der er grund til at slå fast, at vores nuværende grundlov har vist sig at være så slidstærk, at vi formentlig skal et langt stykke ind i næste årtusinde, før vi har behov for en ny, revideret grundlov. Der er simpelt hen ikke tilstrækkelig tunge argumenter hverken enkeltvis eller samlet, der taler for at ændre grundloven.

Som bekendt er grundloven jo ikke nogen almindelig lov, som uden videre kan ændres. Der er fastsat meget omfattende procedurer for grundlovsændringer. Det vigtigste er nok i den forbindelse kravet om, at der skal afholdes en folkeafstemning, så vælgerne kan godkende eller forkaste forslaget, og ved den afstemning skal der være et flertal for grundlovsændringen, som skal udgøre mindst 40 pct. af samtlige stemmeberettigede.

Hvis vi ser på den seneste ændring i 1953, lykkedes det kun med nød og næppe at mønstre det nødvendige flertal, selv om den omfattede vigtige, principielle ændringer, bl.a. forslaget om kvindelig arvefølge, Landstingets afskaffelse og andre vigtige spørgsmål. Kun 45,8 pct. af de stemmeberettigede stemte ja. Der var altså ikke tale om noget overvældende flertal. I 1939 faldt forslaget ved grundlovsafstemningen, også selv om det havde bred politisk tilslutning i Folketinget.

Der har i den løbende debat været forskellige temaer og emner for en kommende grundlovsændring, og vi skal efterfølgende behandle et langt mere konkret forslag fremsat af SF, og jeg vil derfor gemme en række af mine bemærkninger til det forslag.

Men jeg vil godt kommentere enkelte af de tanker, der har været fremme i debatten: forslag om øget anvendelse af folkeafstemninger, nedsættelse af et uafhængigt lovvurderingsråd, afskaffelse af oplysningsretten, indførelse af faste 4-årige valgperioder, ændring af tronfølgeoven, indførelse af regler, der afspejler partiernes betydning, regler, der afspejler EU-medlemskabet, forslag om at indføre forskellige ændringsprocedurer for grundloven alt efter, hvilke paragraffer der er tale om at ændre. Jeg kunne nævne en række andre forslag, men dem kommer vi jo altså også for en dels vedkommende efterfølgende til at behandle under SF's forslag.

Fælles for dem alle er, at ikke et eneste af forslagene har en sådan tyngde eller politisk nødvendighed i sig, at det vil kunne bære ved en folkeafstemning. Det er også kendetegnende, at ikke et eneste af de temaer, der er blevet nævnt,